

လွှတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး ကြေငြာစာတမ်း

အကျဉ်းချုပ်

ရည်ရွယ်ချက်

လွှတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး ကြေငြာစာတမ်း¹ သည် နိုင်ငံအဆင့်၊ ဒေသအဆင့်နှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံ ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်များ အဖွဲ့အစည်းများ ပိုမိုပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး နှင့် လွှတ်တော်လုပ်ငန်းများတွင် နိုင်ငံသားများ ပိုမိုပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် လူထုအခြေပြုလွှတ်တော် လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍများ အဖွဲ့အစည်း (PMOs) များ၏ တောင်းဆိုမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော်များနှင့် နိုင်ငံသားများကို ပိုမိုနီးကပ်စေခြင်း၊ လွှတ်တော်၏ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်လာနိုင်ရန် အရည်အချင်း မှည့်ကြားခြင်းနှင့် လွှတ်တော်များ၏ တာဝန်ခံမှု ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေခြင်းတို့တွင် လွှတ်တော် လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍများ အဖွဲ့အစည်းများသည် အရေးကြီးသည့် အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေကြောင်း ပိုမိုအသိအမှတ်ပြုလာရပါသည်။ PMO များသည် အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပိုမိုရရှိနိုင်စေရေးအတွက် တွန်းအားပေးမှုပြုလုပ်ရန် စိတ်အားထက်သန်ကြည့်လို လွှတ်တော် ပြုပြင်ခြင်းလဲရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် ကမ္ဘာ့လွှတ်တော်များနှင့် ပိုမိုနီးကပ်ကပ် ထိတွေ့ဆွေးနွေးဆက်ဆံရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း လက်ခံထားကြပါသည်။ ယခုကြေငြာစာတမ်းသည် တိုက်တွန်းအရေးဆိုမှုတစ်ခုအဖြစ်သာမက၊ အစိုးရနှင့် လွှတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှု မှည့်ကြားရန်နှင့် ထိုပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှုသည် နိုင်ငံသားများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မှည့်ကြားနိုင်ရန်နှင့် ပိုမိုထိရောက်သွက်လက်ပီပြင် ကိုယ်စားပြု အားကောင်းသော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အထူးအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများကို ပိုမိုလေးစားလိုက်နာသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ပေါ်ထွန်းရေးအတွက် လွှတ်တော်နှင့် လွှတ်တော် လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍများ အဖွဲ့အစည်းများအကြား ထိတွေ့ဆက်ဆံရာတွင် အသုံးပြုမည့် အခြေခံ လမ်းညွှန်ချက်တစ်ရပ်အဖြစ်ပါ အသုံးပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

သမိုင်းကဏ္ဍ

¹ ယခုကြေငြာချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အသုံးပြုရန် နည်းလမ်းကောင်းများနှင့် ရှင်းလင်းချက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် စုစည်းနေပါသည်။ ၎င်းတို့ကို <http://www.openingparliament.org/declaration> တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာ လွတ်တော်များ အသိုက်အဝန်းမှ ထောက်ခံမှုပံ့ပိုးသည့် ကြေငြာတမ်း စာအုပ် စာတမ်းပေါင်းများစွာအပေါ်တွင် အခြေခံပုံစံထားသည့် ယခုကြေငြာတမ်းကို ဝါရှင်တန် ဒီမိုကရေစီ National Democratic Institute၊ Sunlight Foundation နှင့် လက်တင်အမေရိက လွတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး ကွန်ရက်တို့မှ ပူးတွဲစီစဉ်ကျင်းပသည့် PMO ခေါင်းဆောင်များ ညီလာခံတွင် ကနဦး ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့မှ မေလ ၂ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည့် ထိုညီလာခံကျင်းပရေးအတွက် Omidyar Network၊ Open Society Foundation၊ National Endowment for Democracy၊ World Bank Institute နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ မကုမ္ပဏီကို သံရုံးတို့မှ ထောက်ပံ့မှု ပံ့ပိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ညီလာခံတက်ရောက်သူများအကြား သဘာဝတူညီချက်များရယူပေးပြီးဆောင်ထားသည့် ကြေငြာတမ်းကို *Regards Citoyens*၊ *Centre d'études européennes de Sciences Po* နှင့် *Médialab Sciences Po* တို့မှ စီစဉ်ပြီးပါရီတွင် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက် နှစ်ရက်တာ ကျင်းပသည့် ပွင့်လင်း လွတ်တော် အချက်အလက် ညီလာခံတွင် ထပ်မံဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ မူကမ်းကို လူအများ အကဲဖြင့်ရန်အတွက် ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ အွန်လိုင်းတွင် ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။ OpeningParliament.org တွင်ရှိနေသည့် ကြေငြာတမ်း နောက်ဆုံးမူမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက် နိုင်ငံတကာ ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်း ရောမ၌ ကျင်းပသည့် World e-Parliament Conference တွင် စတင်ထုတ်ဝေလွှင့်တင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လွှမ်းမိုးခြင်း

ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အများပညာပေးပို့ပေးနိုင်ရန် နိုင်ငံသားများသည် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်ခြင်း ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသင့်သည်။ အနည်းငယ်သော ချွင်းချက်များနှင့် ကန့်သတ်ချက်များကို ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားနိုင်သည်။ လွတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရေး ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် လွတ်တော်သည် နိုင်ငံသားပေါင်းစုံ ပါဝင်မှုရှိစေရေးနှင့် လွတ်လပ်သော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ပေါ်ထွန်းရေး၊ ထိရောက်သော လွတ်တော် လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးနှင့် ၎င်း၏ စိစစ်ထိန်းကျောင်းနိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍမှနေ၍ ထိုအခွင့်အရေးများကို ထိထိရောက်ရောက် အကာအကွယ်ပေးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို နိုင်ငံသားများ ရယူနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို ဖော်ဆောင်ပေးရန်အတွက် လွတ်တော်အနုပညာရှင်နိုင်ငံသားများတွင် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှု ထောက်ခံမှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန်လည်း လိုအပ်သည်။ လွတ်တော်များသည် လွတ်တော်လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံသားများ ပိုမိုနားလည်လာစေရန်နှင့် လွတ်တော်၏ ပွင့်လင်းမင်္ဂလာကို မှတ်တိုင်ရန်အတွက် အခြားလွတ်တော်များနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံပီပြင်အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းကောင်းများကို မျှဝေရန် တာဝန်တစ်ရပ်ရှိသည်။ လွတ်တော်အချက်အလက်များကို ပြည့်စုံ၊ မှန်ကန်စေပေးခြင်းအချိန်မှန် ပံ့ပိုးနိုင်စေရေးအတွက် လွတ်တော်သည် PMO များနှင့် နိုင်ငံသားများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ပွင့်လင်းမင်္ဂလာစခန်း။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အသိအချာ ပြင်ဆင်ထုတ်ဝေနိုင်ရန်အတွက် မူဝါဒများကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဖြစ်ပြီး အသစ်ထပ်မံထွက်ပေါ်လာသည့် နည်းလမ်းကောင်းများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားနိုင်စေရန်အတွက် ထိုမူဝါဒများကို အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက် ပုံမှန်ပုံစံလည်သုံးသပ်မှု ပြုလုပ်ရမည်။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များတွင် လွတ်တော်၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များနှင့် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ် လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်းမှ ထွက်ပေါ်လာသော အချက်အလက်များလည်း ပါဝင်သည်။ ထိုအထဲတွင် လွတ်တော်သို့ တင်သွင်းသည့် ဥပဒေများနှင့် ပြင်ဆင်ချက်များ၊ ဆန္ဒခံများ၊ လွတ်တော် အစီအစဉ်နှင့် အချိန်ဇယား၊ မျက်နှာစုံညီနှင့် ကော်မတီ အစည်းအဝေးများ၏ မှတ်တမ်းများ၊ သမိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များနှင့် လွတ်တော်သို့ တင်သွင်းသော သို့မဟုတ် လွတ်တော်မှ ရေးဆွဲသော အစီရင်ခံစာများစသည့် လွတ်တော်မှတ်တမ်းများ၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သော အခြားအချက်အလက်များ အားလုံး ပါဝင်သည်။ လွတ်တော်သည် လွတ်တော်၏ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ လွတ်တော်ဝန်ထမ်းများ၊ ပြည့်စုံပီပြင် အသေးစိတ်ပါဝင်သည့် လွတ်တော်အသုံးစရိတ် အချက်အလက်များကိုလည်း ထုတ်ပြန်ပေးရမည်။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ၊ ရိုးသားမှုနှင့် ဖြစ်လာနိုင်ခြေရှိသော အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခမှုများနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် အမှန်တကယ် သိရှိနားလည် ဆုံးဖြတ်နိုင်စေရန်အတွက် လွတ်တော်သည် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ နောက်ခံသမိုင်းကဏ္ဍ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် သူတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက် လုံလုံလောက်လောက် ထုတ်ပြန်ပေးထားရမည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ လွတ်တော်သည် အချက်အလက်များအား နိုင်ငံသားများအားလုံး ခွဲခွဲမူမူရိပ် တစ်ပြေးညီ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် ရရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ ထိုနည်းလမ်းများတွင် လူကိုယ်တိုင် လေ့လာခြင်း၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာ၊ ရဒီယိုနှင့် တိုက်ရိုက်နှင့် တောင်းဆိုမှုအလိုက် ရဒီယိုတီဗွီ ထုတ်လွှင့်မှုများနှင့် လွှတ်တင်ပေးခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။ နရော့အကျယ်အဝန်းနှင့် လုံခြုံရေး အကန့်အသတ်ချက်များအလိုက် နိုင်ငံသားများအားလုံး လွတ်တော်ကို လူကိုယ်တိုင် လာရောက်လေ့လာနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ထားရမည်။ ထိုအကန့်အသတ်များကိုလည်း မီဒီယာနှင့် လေ့လာသူများက လွတ်တော်ကို လေ့လာနိုင်စေရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ချမှတ်ထားသည့် တိကျရှင်းလင်းသော အများပြည်သူထံ ထုတ်ပန်ပေးထားသော မူဝါဒများတွင် ဖော်ပြထားရမည်။ လွတ်တော်အချက်အလက်များကို နိုင်ငံသားအများ ပိုမိုကျယ်ပွင့်စွာ နားလည်နိုင်စေရေးအတွက် တိုင်းရင်းသားနှင့် ရုံးသုံးလုပ်ငန်း ဘာသာစကားမျိုးစုံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရိုးစင်းသော စကားလုံးများဖြင့်အကျဉ်းချုံးခြင်းစသည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုပြီး ရေးသားထားသည့် ပုံစံဖြင့်ဖြစ်စေ အခမဲ့ ရရှိနိုင်စေရမည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ဖြန့်ဝေရန်အတွက် အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်မှုအား အသုံးပြုခြင်း။ လွတ်တော်သည် နည်းပညာပစ္စည်းများကို အမြဲမှားဆုံးအသုံးပြုပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို နိုင်ငံသားများက ပြန်လည် သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် အင်တာနက်တွင် အလွယ်တကူ ရယူအသုံးပြုနိုင်ပြီး ဖြစ်တကျ ဖွဲ့စည်းထားသော ပုံစံဖြင့် ရရှိနိုင်စေရမည်။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်အသီးသီးကို သက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဖော်ပြထားရမည်ဖြစ်ပြီး အလွယ်တကူ ရှာဖွေကေညွှန်ရရှိနိုင်စေရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအပြင် ထိုအချက်အလက်များကို လေ့လာနိုင်ရေးတွင် နည်းပညာသစ်များ ပိုမိုပေါ်ထွက်လာရေးကို အထောက်အကူပြုရန်အတွက် အချက်အလက်များစွာကို တစ်စုတစ်စည်း ဒေါင်းလုဒ်ဆွဲယူရရှိနိုင်စေရမည်။ လွတ်တော်ရေးရာ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များသည် အင်တာနက် ချိတ်ဆက်မှု အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိနေသည့် နရော့များတွင်ပင် နိုင်ငံသားများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးကို ဖြစ်ထွန်းစေသည်။ နိုင်ငံသားများကို သတင်းအချက်အလက်များ တိုက်ရိုက်ပေးလည်ဖြန့်ဖြူးပေးသည့် ကဏ္ဍများကို သတင်းအချက်အလက်များ ပံ့ပိုးပေးသည့်နည်းဖြင့်ဖြစ်သည်။ လွတ်တော်ရေးရာဝက်ဘ်ဆိုဒ်များသည် နိုင်ငံသားများနှင့် လွတ်တော်များ တိုက်ရိုက်ထိတွေ့ ဆက်ဆံနိုင်သည့် နည်းလမ်းများကို အသုံးပြုရန်လည်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး အသိပေးသည့် ဝန်ဆောင်မှုများနှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းဝန်ဆောင်မှုများကိုပါ ဆောင်ရွက်ရမည်။ လွတ်တော်သည် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ

သတင်းအချက်အလက်များကို နည်းပညာပိုင်းအရ အသုံးပြုနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီး တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ထိုသတင်းအချက်အလက်များကို ရယူသူ၏ ပုဂ္ဂလိက လုံခြုံရေးကိုလည်း အာမခံရမည်။

လွတ်တော် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရူး ကြေငြာတမ်း

နိဒါန်း

ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်၊ နိုင်ငံသားများကို ကိုယ်စားပုဂ္ဂိုလ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒအကောင်အထည်ဖော်မှုများနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကို စိစစ်ထိန်းကျောင်းရန်နှင့် နိုင်ငံသားတို့၏ ဆန္ဒများကို ဖော်ဆောင်ပေးရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ တာဝန်ဝတ္တရားများရှိသည့်အလျောက် မတူညီသောအုပ်စုများ ပါဝင်မှုရှိသော၊ တာဝန်ခံမှုရှိသော၊ ထိတွေ့ဆက်ဆံနိုင်သော၊ လိုအပ်ချက် တောင်းဆိုမှုများကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သော လွတ်တော်များနှင့် ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ် အဖွဲ့အစည်းများသည် ဒီမိုကရေစီဖွံ့ဖြိုးတင်ပေးပေးရန်အတွက် ပဓာနကျသောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

လွတ်တော်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာသည် လွတ်တော်၏ လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံသားများ သိရှိစေနိုင်ခြင်း၊ ဥပဒေပုဂ္ဂိုလ်ဖွဲ့စည်းတင်တင် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်လာစေရန် တွန်းအားပေးနိုင်ခြင်း၊ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ တာဝန်ခံမှုရှိလာစေရန် နိုင်ငံသားများက တွန်းအားပေးလာနိုင်စေခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားများ၏ ဆန္ဒများကို ဖော်ဆောင်ပေးရာတွင် အထောက်အပံ့ပေးနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေး မူဘောင်များ^၂ နှင့် ဒီမိုကရေစီ လွတ်တော်များအတွက် နိုင်ငံတကာ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် စံနှုန်းများ^၃ တွင် အုပ်ချုပ်ရေးတွင် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်ပိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ရရှိပိုင်ခွင့်များကို နိုင်ငံတကာ လွတ်တော်အသိုက်အဝန်းမှ^၄ အတည်ပြုထားပြီးဖြစ်သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများသည် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာအတွက် အင်တာနက်မှတစ်ဆင့်^၅ ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် အခြေခံကောင်းများ ဖန်တီးထားဖြစ်သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

^၂ ယခုကြေငြာချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် အသုံးပြုရန် နည်းလမ်းကောင်းများနှင့် ရှင်းလင်းချက်များကို စဉ်ဆက်မပြတ် စုစည်းနေပါသည်။ ၎င်းတို့ကို <http://www.openingparliament.org/declaration> တွင် ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

^၃ လူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာတမ်း အပိုဒ် ၁၉ နှင့် ၂၁ နှင့် နိုင်ငံတကာ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ သဘာဝတူညီချက် အပိုဒ် ၁၉ နှင့် ၂၅ တို့တွင် ပါဝင်သည်။

^၄ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် စံနှုန်းများတွင် အပြည့်အဝဆိုင်ရာ လွတ်တော်များ သမဂ္ဂ၊ ဓနသဟာယလွတ်တော်အဖွဲ့အစည်း၊ ပြည်ထောင်စုကို အဓိကဘာသာစကားဖြင့် အသုံးပြုသည့်နိုင်ငံများ၏ လွတ်တော်အဖွဲ့အစည်း၊ တောင်/မကြာ အမေရိက လွတ်တော်များ အစည်းအရုံးတို့မှ ရေးဆွဲအတည်ပြုသော စံများပါဝင်သည်။

^၅ နိုင်ငံတကာ လွတ်တော်များ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဌာန၊ လွတ်တော်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များ၊ မတ် ၂၀၀၉။

ဒစ်ဂျစ်တယ်ခေတ် ပါဝင်ထွန်းလာမှုကြောင့် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အများပြည်သူ အသုံးပြုမှုနှင့် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် နိုင်ငံသားများက မျှော်လင့်ချက်များထားရှိမှု အခြေအနေများ အခြေခံအားဖြင့် ပြောင်းလဲလာသောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခေတ်ပေါ်နည်းပညာများသည် လူအများအကျိုး မျှဝေသိမ့်မှု ဗဟုသုတနှင့်တကွ ကိုယ်စားပြုဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို ဖော်ဆောင်ရန်အတွက် အလားအလာကောင်းပေါင်းများစွာဖြင့် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို သုံးသပ်ရန်နှင့် ပြန်လည်အသုံးပြုရန် အားပေးသမှုပုံပြုနိုင်သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

ယဉ်ကျေးမှု၊ အတွေးအခေါ်အရင်းအမြစ်များနှင့် အခြေအနေ ကွဲပြားမှုများသည် ပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှုအတွက် လွတ်တော်များ ချဉ်းကပ်ရသည့် နည်းလမ်းများကို လွှမ်းမိုးမှုရှိနိုင်သော်လည်း လွတ်တော်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှုကို မှီတင်ခင်းအား မထိခိုက်စေနိုင်သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

လွတ်တော်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာရန် လိုအပ်သည် အစိုးရပိုင်း ပိုမိုကျယ်ကျယ်ပန့်ပန့်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှုနှင့် စပ်ယှဉ်နှိုင်းသောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အစိုးရများစွာသည် ပိုမိုပွင့်လင်းသော၊ ထိရောက်သော၊ တာဝန်ခံမှုရှိသော အစိုးရများဖြစ်လာစေရန်အတွက် ပွင့်လင်းအစိုးရမိတ်ဖက်အဖွဲ့ကဲ့သို့သော အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းပူးပေါင်းလေ့လာစာတမ်းကိုင်ညွှန်နိုင်သော ကတိကဝတ်များကို ပြုလုပ်လာကပြုစောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

လူထုအခြေပြုလွတ်တော်လေ့လာစာတမ်းကိုင်ညွှန်ရေးနှင့် ထောက်ပံ့ရေးအဖွဲ့အစည်းများသည် လွတ်တော်များ၏ ဒီမိုကရေစီစနစ်အရ တာဝန်ခံမှုကို မှီတင်ရန်အတွက် ထိရောက်အရေးပါပီပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုမှ ပါဝင်ရန် ကိုပြုမ်းနကေပြီထိုအခန်းကဏ္ဍတွင် ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်နိုင်ရန်အတွက် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ရရှိရန် လိုအပ်သောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ လွတ်တော်များနှင့် လွတ်တော်လေ့လာစာတမ်းကိုင်ညွှန်ရေးအဖွဲ့များ (PMOs) များအကျိုး ကောင်းမွန်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် လွတ်တော်အချက်အလက်များ ပိုမိုပွင့်လင်းမင်္ဂလာမှုရှိလာသည့် နမူနာကောင်းများ ရှိနေသောကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊

ထိုထိုသော အခြေအနေများကြောင့် လွတ်တော်လှောင်ရေးအဖွဲ့အစည်း အသိုက်အဝန်းမှ^၆ ကိုယ်စားလှယ်များသည် လွတ်တော်ပွင့်လင်းမပြည့်မီအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ မူများကို ဖော်ထုတ်ပေးကြောင်း သိရှိရန် ကတိကဝတ်ပေးလိုက်သည်။

ပွင့်လင်းမပြည့်မီ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို မှီတည်ခြင်း

၁။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အများပညာ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း အသိအမှတ်ပြုခြင်း

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အများပညာ ပိုင်ဆိုင်သည်။ နိုင်ငံသားများသည် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အပညာအသိလည်းကောင်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအားဖြင့် သိလည်းကောင်း ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းနှင့် ပုံနှိပ်ခြင်း ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ဤမူဝါဒနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျင့်သုံးခြင်းသော ချွင်းချက်များနှင့် ကန့်သတ်ချက်များကို ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားနိုင်သည်။

၂။ ဥပဒေပြုရေးမှ အစပုဂ္ဂိုလ် ပွင့်လင်းမပြည့်မီ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို တိုးချဲ့မှီတည်ခြင်း

လွတ်တော်များသည် ဥပဒေပြုရေးသမား အဖွဲ့အစည်းတွင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ကျင့်ထုံးများကို ရေးဆွဲရန်ပါ တာဝန်ရှိသည်။ ထိုသို့ရေးဆွဲခြင်းဖြင့် အစိုးရနှင့် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို အများပညာ ရရှိပိုင်ခွင့်အား အာမခံပေးသည်။ ပွင့်လင်းမပြည့်မီ အစိုးရ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို မှီတည်သည်။ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု ပွင့်လင်းမပြည့်မီသည် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်များကို အကာအကွယ်ပေးသည်။ ဥပဒေပြုရေးဖြစ်စဉ်တွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံသားများ ပါဝင်မှုကို ဖော်ဆောင်သည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကောင်းတစ်ရပ် ဖော်ဆောင်ရန် ဖြစ်သည်။

၃။ စိစစ်ထိန်းကျောင်းခြင်းဖြင့် ပွင့်လင်းမပြည့်မီ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း

စိစစ်ထိန်းကျောင်းသည့် တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာတွင် လွတ်တော်သည် အစိုးရ ပွင့်လင်းမပြည့်မီအတွက် ပြဌာန်းထားသော ဥပဒေများကို ထိထိရောက်ရောက် အကောင်အထည်ဖော်စေရန်၊ အစိုးရသည် အပညာအဝ ပွင့်လင်းမပြည့်မီ ပုံစံဖြင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက်စေရန်နှင့် အစိုးရအနေဖြင့်လည်း ပွင့်လင်းမပြည့်မီ ယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ်ကို မှီတည်ရေး ပြုလုပ်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ရမည်။

^၆ ယခုကပြောချက်ပါ ဦးတည်ချက်များကို အထောက်အပံ့ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ထောက်ခံသော လွတ်တော်လှောင်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ နောက်ဆုံးစာရင်းအပညာအစုံကို www.openingparliament.org/organizations တွင်ကည့်ပါ။

၄။ နိုင်ငံသားများ၏ နိုင်ငံရေးအသိကို မှတ်တိုင်ခြင်း

လွတ်တော်များ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ လွတ်တော်လုပ်ငန်းများနှင့် လွတ်တော်နှင့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍများအပေါ် သိနားလည်မှုအား မှတ်တိုင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် နိုင်ငံသားများ အထူးသဖြင့် လူငယ်များ၏ နိုင်ငံရေးအသိကို မှတ်တိုင်ရန် လွတ်တော်တွင် တာဝန်ရှိသည်။

၅။ နိုင်ငံသားများနှင့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်း

လွတ်တော်သည် လွတ်တော်လုပ်ငန်းစဉ်များအတွင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းတွင် နိုင်ငံသားများနှင့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများကို ခွဲခြားမှုမရှိပဲ တက်တက်ကြွကြွထိတွေ့ဆက်ဆံရန် တာဝန်ရှိသည်။ သို့မှသာ နိုင်ငံသားများ၏ ဆန္ဒများကို ထိထိရောက်ရောက် ဖော်ဆောင်နိုင်ပြီး၊ အစိုးရအား တောင်းဆိုမှုများ ပုလုပ်နိုင်သည့် နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးကိုလည်း လက်တွေ့အသုံးပြုနိုင်စေမည်ဖြစ်သည်။

□ □ လွတ်လပ်သော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများကို အကာအကွယ်ပေးခြင်း

လွတ်တော်သည် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ လွတ်လပ်စွာနှင့် အကန့်အသတ်ခံရခြင်း မရှိပဲ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် အကာအကွယ်ပေးသည့် လုပ်ငန်းများကို ထောက်ခံပံ့ပိုးပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။

၇။ ထိရောက်သော လွတ်တော်လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍရေး ဆောင်ရွက်နိုင်စေခြင်း

လွတ်တော်သည် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၊ မီဒီယာနှင့် လူထု၏ လွတ်တော်နှင့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို စာတမ်းကဏ္ဍပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်ကို အသိအမှတ်ပြုရမည်။ လွတ်တော်သည် ထိရောက်သော လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍမှုကို အားပေးသမှုပိုင်ရန်နှင့် လွတ်တော်သတင်းအချက်အလက်များ ရယူမှုတွင် ရှိနေသော အတားအဆီးများကို လျှော့ချနိုင်ရန်အတွက် လွတ်တော်လေ့လာစာတမ်းကဏ္ဍမှု ပုလုပ်နေသော လူထုနှင့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများကို ထိတွေ့ဆက်ဆံ ဆွေးနွေးမှု ပုလုပ်ရမည်။

၈။ အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းကောင်းများကို ဝေမျှခြင်း

လွတ်တော်သည် လွတ်တော်အချက်အလက်များ ပွင့်လင်းမပြည့်မီမှ မှတ်တိုင်ရန်၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာအသုံးပြုမှုကို မှတ်တိုင်ရန်၊ ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများအား လေးစားလိုက်နာမှုကို အားပေးစေရန်အတွက် အခြားလွတ်တော်များ၊ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အသုံးပြုရန် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်းကောင်းများကို နိုင်ငံတကာအဆင့်တွင်ဖြစ်စေ၊ ဒေသတွင်းဖြစ်စေ မျှဝေအသုံးပြုရမည်။

□□ ဥပဒေကြမ်းအရ ပံ့ပိုးမှုပေးခြင်း

နိုင်ငံသားများ၏ အစိုးရ သို့မဟုတ် လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ရယူခွင့်မှာ အငြိမ်းပွားဖွယ်အနုအေးထားတွင် ရှိနေသည့် အခြေအနေများတွင် လွှတ်တော်သည် နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ဥပဒေကြမ်းအရ သို့မဟုတ် တရားစီရင်ရေးအရ ပံ့ပိုးမှု ထိထိရောက်ရောက် ရရှိစေရန် ဥပဒေပြုရေးသတ်မှတ်ထားရမည်။

၁၀။ သတင်းအချက်အလက် အပညွှန်အစုံ ဖြန့်ဝေခြင်း

အများပညာ ရရှိနိုင်သော လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များသည် တတ်နိုင်သမျှ ပညာစုံရမည်။ အတိအကျ သတ်မှတ်ထားသည့် အနည်းငယ်မျှသော ချွင်းချက်များမှအပ လွှတ်တော်ဆောင်ရွက်ချက်အားလုံးကို ခုံငြိမ်စေရမည်။

၁၁။ အချိန်ကိုက် သတင်းအချက်အလက် ပံ့ပိုးပေးခြင်း

လွှတ်တော်အချက်အလက်များကို အများပညာထံ ဖြန့်ဝေပေးရာတွင် အချိန်ကိုက် ဖြန့်ဝေပေးသင့်သည်။ ယဘေယျအားဖြင့် အချက်အလက်များကို အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ပံ့ပိုးပေးရမည်။ ထိုသို့ပုံပြုရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အတိုင်းအတာကို ရောက်နေသည့်တိုင် ထိုအချက်အလက်များကို လွှတ်တော်တွင်း ရရှိနိုင်ကခြင်း အများပညာထံ မြှင့်နိုင်သမျှ မြန်မြန် သတင်းထုတ်ပေးရမည်။

၁၂။ သတင်းအချက်အလက် မှန်ကန်စေခြင်း

လွှတ်တော်သည် တရားဝင် ခိုင်မာသည့် မှတ်တမ်းများ ထိန်းသိမ်းသည့် လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ကို ဖော်ဆောင်ထားရန် လိုအပ်ပြီး၊ အများပညာထံ ထုတ်ပေးသည့် အချက်အလက်များ၏ မှန်ကန်မှုကို အာမခံနိုင်ရမည်။

လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပွင့်လင်းမင်္ဂလာစာရေး

၁၃။ လွှတ်တော်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာစာရေး မူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း

လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော်အချက်အလက်များကို အသေအချာ ကိုဩဇာပိုင်ဆိုင်မှုဖြင့် ရေးရေးကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့် မူဝါဒများကို ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရမည်။ ထိုမူဝါဒများတွင် အချက်အလက်များကို ထုတ်ပေးမည့် ပုံစံ (formats) များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒများပါ ပါဝင်ရမည်။ လွှတ်တော်ပွင့်လင်းမင်္ဂလာစာရေး မူဝါဒများကို အများပညာထံ ထုတ်ပေးရမည်ဖြစ်ပြီး နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုများနှင့် အသစ်ထပ်မံထွက်ပေါ်လာသည့် နည်းလမ်းကောင်းများ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားနိုင်စေရန်အတွက် အချိန်အပိုင်းအခြားအလိုက် ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်မှု ပုံပြုပေးဆိုင်ရာ ပြဌာန်းချက်များ အတိအကျ ပါရှိရမည်။ လွှတ်တော်သည် လွှတ်တော်အချက်အလက် အပညွှန်အစုံကို

ချက်ချင်းထုတ်ပေးနိုင်သည့် လုပ်နိုင်စွမ်း ရှိနိုင်မည်မဟုတ်သည့် အခြေအနေတွင် လွတ်တော်သည် လူထုအခြေပြုဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပုဂ္ဂိုလ်ပြုလွတ်တော်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ အများပညာရှုစေရမည် ဆောင်ရွက်သင့်သည်။

၁၄။ လွတ်တော်၏ အခန်းကဏ္ဍများနှင့် လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ထုတ်ပေးခြင်း

လွတ်တော်သည် ၎င်း၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အခန်းကဏ္ဍ၊ ဖွဲ့စည်းပုံ၊ လုပ်ငန်းများ၊ လွတ်တော်တွင်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ စီမံခန့်ခွဲရေး လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ပုံတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များနှင့် လွတ်တော်ကော်မတီများ၏ အလားတူ အချက်အလက်များကို ထုတ်ပေးရမည်။

၁၅။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အချက်အလက်များ ထုတ်ပေးခြင်း

လွတ်တော်သည် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးစီ၏ နောက်ခံအချက်အလက်များ၊ ပါတီ၊ ရွေးကောက်ခံရမှု၊ လွတ်တော်တွင်း ထမ်းဆောင်ရသည့် တာဝန်၊ အစည်းအဝေး တက်ရောက်မှု၊ ကိုယ်ရေးဝန်ထမ်းများ၏ အချက်အလက်များ၊ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်နှင့် ၎င်းတို့၏ နောက်ခံအချက်အလက်များနှင့် ပတ်သက်ပြီးလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ဖော်ပြလိုသော အချက်အလက်များကို နိုင်ငံသားများ သိရှိနားလည်စေရန်အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ လုံလုံလောက်လောက် ထုတ်ပေးပေးပြီးပြုမန်ပင်ဆင်ပေးရမည်။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ လွတ်တော်နှင့် မဲဆန္ဒဒေသများ၏ လုပ်ငန်းလိပ်စာဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုလည်း အများနိုင်ငံသားထံ ထုတ်ပေးရမည်။

၁၆။ လွတ်တော်ရုံး ဝန်ထမ်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ထုတ်ပေးခြင်း

လွတ်တော်သည် လွတ်တော်လုပ်ငန်းစဉ်များကို စီမံလည်ပတ်ပေးနေသည့် လွတ်တော်ရုံးဝန်ထမ်းများ၏ စီမံလုပ်ငန်းများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ထုတ်ပေးရမည်။ အချက်အလက်များကို အများပညာရှုထံ ထုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည့် ဝန်ထမ်းများ၏ ဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာများကို အများပညာရှုထံ ထုတ်ပေးရမည်။

၁၇။ လွတ်တော်၏ အစည်းအဝေး အစီအစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံသားများအား အသိပေးခြင်း

လွတ်တော်အစည်းအဝေးပဏ္ဍခဒိန်၊ မည်သည့်ရက်တွင် မည်သည့်ကိစ္စကို ဆွေးနွေးမည်၊ မဲခွဲ ဆုံးဖြတ်မည်နှင့်သက်ဆိုင်သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် လွတ်တော်ကော်မတီ အစည်းအဝေး အစီအစဉ်များအပါအဝင် လွတ်တော်ကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာ မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအား နိုင်ငံသားများထံ အသိပေးတင်ပြရမည်။ အရေးပေါ်ဥပဒေထုတ်ပေးခြင်းကဲ့သို့သော ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲ့ ကိစ္စရပ်များမှအပ လက်ရှိဆွေးနွေးလျက်ရှိသော ကိစ္စရပ်များတွင် နိုင်ငံသားများနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်

လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ ဝဖေန်အကံပြုနိုင်စေရန် လွတ်တော်မှ လုံလောက်သော ကိုဩင် အကခြင်းကဏ္ဍ အသိပေးမှုပုလုပ်ရမည်။

၁၈။ ဥပဒကေဏ္ဍိရးဆွဲမှုတွင် နိုင်ငံသားများအား ပါဝင်စခေဏ္ဍိ

ဥပဒကေဏ္ဍိတစ်ခုအား စတင်တင်သွင်းချိန်တွင် ထိုဥပဒကေဏ္ဍိကို နိုင်ငံသားများထံ ချပဏ္ဍိသိပေးရမည်။ နိုင်ငံသားများအနဖေဏ္ဍိငှ်ဥပဒကေဏ္ဍိနှင့်ပတ်သက်၍ ပဏ္ဍိပဏ္ဍိစုံစုံသိရှိနားလည်စရေန်နှင့် ဝဖေန်အကံပြုမှုများ ပုလုပ်နိုင်စရေန် လွတ်တော်မှဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပီငှ်ဥပဒကေဏ္ဍိနှင့်ပတ်သက်၍ မူဝါဒရေးရာ ဆွေးနွေးမှုများအပေါ် နိုင်ငံသားများ ကျယ်ကျယ်ပဏ္ဍိသိရှိနားလည် သဘာပေါက်စရေန် ငှ်ဥပဒကေဏ္ဍိမရေးဆွဲမီ ကိုဩင်ဆန်းစစ် လေ့လာမှုများနှင့် နောက်ခံသတင်းအချက်အလက်များအား နိုင်ငံသားများထံ ထုတ်ပဏ္ဍိပေးရမည်။

၁၉။ လွတ်တော်ကော်မတီများ၏ ဆောင်ရွက်မှုမှတ်တမ်းများအား ထုတ်ပဏ္ဍိခေဏ္ဍိ

ကော်မတီများမှထုတ်ပဏ္ဍိသော ကော်မတီများသို့ ပေးပို့သော စာရွက်စာတမ်းများ၊ အများပဏ္ဍိသူ ရှုမှောက်ကဏ္ဍိများတွင် သက်သေများ၏ထွက်ဆိုမှုများ၊ ပဏ္ဍိဆိုမှုမှတ်တမ်းမှတ်ရာများ၊ ကော်မတီများ၏ လုပ်ဆောင်ချက် မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအပါအဝင် ကော်မတီများ၏ လုပ်ဆောင်မှုအစီရင်ခံစာအား နိုင်ငံသားများထံ ပုံမှန် တင်ပဏ္ဍိမည်။

၂၀။ လွတ်တော်တွင် မဲပေးမှုများအား မှတ်တမ်းတင်ခေဏ္ဍိ

လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မဲပေးမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သူတို့၏ သက်ဆိုင်ရာမဲဆနဒနယ်မှ မဲဆနဒရှင်များ အပေါ် တာဝန်ခံမှုရှိစရေန် လွတ်တော်အနဖေဏ္ဍိစုံညီအစည်းအဝေးများတွင် (သဘာပေါက်သလားဟု မေး၍) နှုတ်ဖဏ္ဍိ ဖဏ္ဍိဆိုစခေဏ္ဍိဖဏ္ဍိမဲပေးခေဏ္ဍိအား အတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ချသင့်သည်။ ငှ်အစား ကိစ္စစရပ်အများစုတွင် အမည်စာရင်းခေါ် မဲပေးစခေဏ္ဍိ သို့မဟုတ် အီလက်ထရောနစ် မဲပေးခေဏ္ဍိတို့အား ဆောင်ရွက်ပီစုံညီအစည်းအဝေးများနှင့် ကော်မတီ အစည်းအဝေးများတွင် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးချင်းစီ၏ မဲပေးမှုမှတ်တမ်းအား ထိန်းသိမ်းထားရှိကာ နိုင်ငံသားများမှ ကဏ္ဍိရနိုင်စရေန် လုပ်ဆောင်ပေးရမည်။ ထိုအတူ လွတ်တော်အနဖေဏ္ဍိ(လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးမှ အခဏ္ဍိတစ်ဦးကိုယ်စား) မဲပေးခေဏ္ဍိအား အတတ်နိုင်ဆုံး လျော့ချသင့်ပီစုံညီအစည်းအဝေးစခေဏ္ဍိသည် ပွင့်လင်းမဏ္ဍိသာမှနှင့် ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းကျ တာဝန်ခံမှုဆိုင်ရာ စံနှုန်းများအပေါ် ထိခိုက်ခေဏ္ဍိ မရှိစရေန်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၁။ လွတ်တော်စုံညီအစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများအား ထုတ်ပဏ္ဍိခေဏ္ဍိ

လွတ်တော်အနဖေဏ္ဍိသူ၏ စုံညီအစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများအား အဆင်သင့်ရယူနိုင်သည့် မှတ်တမ်းများအဖဏ္ဍိဖန်တီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ ထုတ်ပဏ္ဍိပေးရမည်ဖဏ္ဍိပီအဲဏ္ဍိမ်းနရာတစ်ခုတွင် အသံဖိုင် (သို့မဟုတ်) ဗီဒီယိုဖိုင်များအဖဏ္ဍိ ထားရှိပေးနိုင်လျှင် ပို၍အဆင်ပဏ္ဍိသည်။ ထိုအတူ ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း (သို့မဟုတ်) Hansard (ဗီဒီယိုနှင့်

ဓနသဟာယနိုင်ငံအများအပြားတွင် လွတ်တော်တွင် ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများအား ၎င်းတို့ပင်ြသည့်အတိုင်း အတိအကျ မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း၊ ထိုသို့ မှတ်တမ်းတင်မှုအား စတင်ပုံနှိပ်သည့် (Thomas Curson Hansard)အား အစွဲပုံနှိပ် (Hansard ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်) အဖြစ်လည်း ထားရှိထုတ်ပုံနှိပ်ပေးရမည်။

၂၂။ လွတ်တော်မှ ဆောင်ရွက်သော သို့မဟုတ် လွတ်တော်သို့ ပေးပို့သော အစီရင်ခံစာများအား ထုတ်ပုံနှိပ်ခြင်း
ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် အခြေအနေအချို့မှလွဲ၍ လွတ်တော်မှဆောင်ရွက်သော (သို့မဟုတ်) လွတ်တော်မှ ၎င်းထံတင်ပြပေးရန် တောင်းဆိုသော၊ လွတ်တော်သို့ တင်ပြရန် လိုအပ်သော အစီရင်ခံစာများအား အလုံးစုံ မခွင့်မချန် နိုင်ငံသားများထံ ထုတ်ပုံနှိပ်ပေးရမည်

၂၃။ ဘတ်ဂျက်နှင့် အသုံးစရိတ်နှင့်ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များအား အသိပေးခြင်း
လွတ်တော်အနုပညာအတိတ်၊ ပစ္စုပုပန်နှင့် အနာဂတ်မျှော်မှန်းထားသည့် ဝင်ငွေနှင့် အသုံးစရိတ်များ အပါအဝင် နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်နှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အသုံးစရိတ်များအား ပြည့်ပြည့် စုံစုံ၊ တိတိကျကျနှင့် နားလည်ရလွယ်အောင် ထုတ်ပုံနှိပ်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထိုအတူ လွတ်တော် အနုပညာ၎င်း၏ဘတ်ဂျက်အား မည်သို့မည်ပုံ စီမံခန့်ခွဲသည်နှင့် (၎င်း၏ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက်) စာချုပ်ချုပ်ဆိုမှု စျေးနှုန်းများအပါအဝင် ၎င်း၏ ဘတ်ဂျက်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ထုတ်ပုံနှိပ်ပေးရန် တာဝန်ရှိသည်။ ၎င်းသတင်းအချက်အလက်များအား အမျိုးအစားခွဲခြား၍ အမျိုးအစားတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အလုံးစုံ မခွင့်မချန် တင်ပြမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသားများပိုမိုနားလည်သဘောပေါက် လွယ်ကူစေရန် ရိုးရှင်းစွာ ရေးသားထားသည့် အကျဉ်းချုပ်များ၊ ရှင်းပြချက်များ (သို့မဟုတ်) အစီရင်ခံစာများအား ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးရမည်။

၂၄။ လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုအား ဖော်ထုတ်ခြင်းနှင့် ၎င်းတို့၏ ဂုဏ်သိက္ခာ
လွတ်တော်အနုပညာလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများ၊ သူတို့၏ လွတ်တော် အသုံးစရိတ် များနှင့် ငွေကေးအတိုးရမှု၊ ရှယ်ယာအမတ်ရမှု၊ အိမ်ခံခြင်းငှားရမ်းခနှင့် ငွေကေးမဟုတ်သော အခြားအကျိုးအမတ်ခံစားမှုများ စသည်တို့ကဲ့သို့သော လွတ်တော်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဝင်ငွေအပါအဝင် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ လုံလောက်သည့် သတင်းအချက် အလက်များအား ထုတ်ပုံနှိပ်ပေးရမည်။ သို့မှသာ နိုင်ငံသားများ အနုပညာလွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် တစ်ယောက်ချင်းစီ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ရိုးသားမှုတို့အား မှန်မှန် ကန်ကန် အကဲဖြတ် နိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

၂၅။ ကျင့်ဝတ်နှင့်မညီသော အပြုမူများနှင့် အကျိုးစီးပွားရှာခြင်း၊ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းများ ဖြစ်လာနိုင်စရာရှိသည့် အခြေအနေများကို ဖော်ထုတ်ခြင်း

လွတ်တော်အနုပညာကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လက်ဘီအုပ်စုများ၊ ဖိအားပေးသည့် အုပ်စုများ (အစိုးရအား ၎င်းတို့ ဦးတည်သည့်ကိစ္စတရပ်အတွက် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ဖိအားပေးအရေးဆိုသောအဖွဲ့များ) အပန်အလှန် ဆက်သွယ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအပါအဝင် လက်ရှိဖြစ်နေသည့် သို့မဟုတ် ဖြစ်ကောင်းဖြစ်လာနိုင်သည်ဟု ယူဆသည့် အကျိုးစီးပွားရှာခင်း၊ အကျိုးစီးပွားပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းနှင့် အကျင့်စာရိတုတ ဖောက်ဖျက်မှုများကို ကာကွယ်ရန်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များအား ဖော်ထုတ်နိုင်စေရန် လိုအပ်သောစည်းမျဉ်းများအား ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ရေးဆွဲသတ်မှတ်ရမည်။ ကျင့်ဝတ်နှင့်မညီသည့် အပုဒ်အမူများ၊ အကျိုးစီးပွားရှာခင်း၊ အကျိုးစီးပွား ပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းများ၊ သို့မဟုတ် အကျင့်ပျက်ခြားမှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ကိစ္စတရပ်များအပေါ် တရားရေးမဏ္ဍိုင်နှင့် လွတ်တော်တို့မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု၏ နောက်ဆုံးရလဒ်များ အခြေအနေကိုလည်း သတင်းထုတ်ပြန်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

၂၆။ သမိုင်းအထောက်အထားဝင်ဖြစ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များအား ထောက်ပံ့ပေးခြင်း

ပီဒြသေလွတ်တော်အစည်းအဝေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒီဂျစ်တယ်ပုံစံဖြင့်ပေးခြင်းလဲ သိမ်းဆည်းရမည်ဖြစ်ပြီးနိုင်ငံသားများအနုပညာဖြင့်၎င်းသတင်းအချက်အလက်များအား ဥပဒေအရ ကန့်သတ်ချက်များမရှိဘဲ သို့မဟုတ် အခမဲ့ အမဲပြုမ်းအသုံးပုဂ္ဂိုလ်စုရန် ဆောင်ရွက် ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ လွတ်တော်တစ်ခုအနုပညာဖြင့်၎င်းကိုယ်တိုင် ဒီဂျစ်တယ်ပုံစံအဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်ခြင်းမရှိပါက ပဋိပက္ခအစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပြီးနိုင်ငံသားများက လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အကန့်သတ်မရှိ ရရှိနိုင်စေရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ လွတ်တော်အနုပညာဖြင့်လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် နိုင်ငံသားများ သမိုင်းအထောက်အထားဝင်ဖြစ်သည့် လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ရရှိနိုင်စေရန် နိုင်ငံသားများပါ အသုံးပုဂ္ဂိုလ်စု သည့် လွတ်တော်စာကဏ္ဍတို့ကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိပေးရမည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

၂၇။ သတင်းအချက်အလက် ရယူနိုင်စေရန် လမ်းကကြောင်းပေါင်းစုံ ထားရှိခြင်း

လူကိုယ်တိုင်လာရောက်လေ့လာခြင်း၊ ပုံနှိပ်မီဒီယာ၊ ရဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားတို့မှ ထုတ်လွှင့်မှု၊ အင်တာနက်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းနည်းပညာများအပါအဝင် လမ်းကကြောင်းပေါင်းစုံမှတစ်ဆင့် လွတ်တော် ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ရယူနိုင်စေရန် လွတ်တော်မှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၂၈။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လေ့လာနိုင်စေခြင်း

အများပညာသူလုံခြုံရေးအရနှင့် နရောအကန့်အသတ်ရှိသည့် အခြေအနေမှလွဲ၍ နိုင်ငံသားအားလုံး လွတ်တော်နှင့် လွတ်တော်အစည်းအဝေးများအား ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လေ့လာနိုင်စေရမည်။

၂၉။ မိဒီယာများမှ သတင်းအချက်အလက်ရယူနိုင်မှုအား အာမခံပေးခြင်း

မိဒီယာနှင့် တသီးပုဂ္ဂလလေ့လာသူများအနုဖေဋ္ဌိလွတ်တော်၏ ဆောင်ရွက်မှုမှန်သမျှကို သတင်းရယူနိုင်စေရန် လွတ်တော်မှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ မိဒီယာများအား မည်သို့မည်ပုံ သတင်းအချက်အလက် ရယူခွင့်ပေးမည်ဆိုသည့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ရှင်းရှင်း လင်းလင်း ဖော်ပြ၍ အများပုဂ္ဂိုလ်များ အလွယ်တကူ သိရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၀။ လွတ်တော်အစည်းအဝေးများအား တိုက်ရိုက်ရဒီယို၊ ရုပ်မဋ္ဌိသံကဏ္ဍနှင့် အွန်လိုင်းတို့မှ ထုတ်လွှင့်ခြင်းနှင့် ရက်စွဲအလိုက် သိမ်းဆည်းထားရှိခြင်း

အများပုဂ္ဂိုလ်များအနုဖေဋ္ဌိရဒီယို၊ ရုပ်မဋ္ဌိသံကဏ္ဍနှင့် အင်တာနက်တို့မှတစ်ဆင့် လွတ်တော်အစည်းအဝေး ကျင်းပမှုများအား တိုက်ရိုက်ကဏ္ဍရိုက်အောင် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ လိုအပ်သည့် အခါပဋိလည်ကဏ္ဍရိုက်အောင် ရက်စွဲအလိုက် သိမ်းဆည်းထားခြင်းဖြစ်စေဆောင်ရွက် ထားပေးရမည်။

၃၁။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား နိုင်ငံတဝှမ်းလုံးမှ ရယူနိုင်စေခြင်း

လွတ်တော်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်ရယူမှုအား ပထဝီအတားအဆီးများကဏ္ဍနှင့် အကန့် အသတ်မရှိစေခြင်း တတ်နိုင်သလောက် မရှိစေရ။ လွတ်တော်၏ ဝက်ဆိုဒ်မှတစ်ဆင့် လွတ်တော် ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား နေရာဒေသ အကန့်အသတ်မရှိဘဲ ရယူနိုင်မည် ဖြစ်သော်လည်း အင်တာနက်ကို အကန့်အသတ်မရှိဘဲ ရရှိနိုင်သည့် နိုင်ငံများတွင် လွတ်တော် အနုဖေဋ္ဌိနိုင်ငံတဝန်းမှနိုင်ငံသားများ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ရရှိနိုင် စေမည့် အခြေသေခံလမ်းများအား ရှာဖွေဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၂။ ရိုးစင်းသော ဘာသာစကားအား အသုံးပြုခြင်း

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ရယူလိုသည့်နိုင်ငံသားများအနုဖေဋ္ဌိဥပဒေနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသုံးအနှုန်းများကဏ္ဍနှင့် အတားအဆီးမရှိစေရန် လွတ်တော်မှ ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ဥပဒေများအား ရေးဆွဲရာတွင် တိကျသည့် ဘာသာစကားအား အသုံးပြုရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်သည်ဟူသောအချက်ကို လိုက်နာရမည့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် လွတ်တော်အနုဖေဋ္ဌိကွဲပြားခြားနားသည့် နောက်ခံနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများရှိနေသည့် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် နိုင်ငံသားများ လွတ်တော်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို အလွယ်တကူ ရရှိနားလည်သဘောပေါက်နိုင်စေရန် ရိုးရှင်းသောစကားဖြင့်အကျဉ်းရှုံး ရှင်းလင်းဖော်ပြရန် သို့မဟုတ် အလားတူနည်းလမ်းများကို အသုံးပြုရန် တာဝန်ရှိသည်။

၃၃။ နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းသုံးဘာသာစကားအများအပြားအား အသုံးပြုခြင်း

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ သို့မဟုတ် လွတ်တော်စည်းမျဉ်းများအရ လွတ်တော်တွင် နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းသုံးဘာသာစကားအများအပြားအား အသုံးပြုခြင်းရှိသည်ဆိုပါက လွတ်တော် အနုဖေဋ္ဌိအစည်းအဝေးကျင်းပမှုအား

အချိန်နှင့်တပြေးညီ စကားပုဒ်အိုပေးနိုင်ရန်နှင့် လွတ်တော် မှတ်တမ်းအား အလျင်အမြန်ဘာသာပုဒ်အိုပေးနိုင်ရန် အားထုတ်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၄။ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား အခမဲ့ ရရှိနိုင်စေခြင်း

နိုင်ငံသားများအနေဖြင့်လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား အတားအဆီးမရှိ အခမဲ့ရရှိနိုင်၊ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်စေရမည်။

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ ဖန်တီးရန်အတွက်အီလက်ထရောနစ်ဆက်သွယ်မှုအား အသုံးပြုခြင်း

၃၅။ လိုအပ်သလို ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်ပြီးစနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသည့် format များဖြင့်သတင်းအချက်အလက် ထောက်ပံ့ပေးခြင်း

လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ကွန်ပျူတာများဖြင့်ဖတ်ရှုပို့လိုအပ် သလို ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန် XML ကဲ့သို့သော စနစ်တကျ တည်ဆောက်ထားသည့် format များဖြင့်ပုံစံရေးသား ထုတ်ပေးရမည်။ သို့မှသာ နိုင်ငံသားများ၊ အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းထိုသတင်းအချက်အလက်များအား အလွယ်တကူ ပြန်လည် အသုံးပြုနိုင်၊ လေ့လာဆန်းစစ်နိုင်လိမ့်မည်။

၃၇။ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အသုံးပြုခြင်းမှ

နိုင်ငံသားများအနေဖြင့်လွတ်တော်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှနေ၍ လွတ်တော်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် များကို ပြန်လည်ရယူနိုင်စေမည့် အွန်လိုင်း database များ သို့မဟုတ် ကိရိယာများကို မည်သို့ အသုံးပြုမည်ဆိုသည်နှင့်ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းပြောသားသော ညွှန်ကြားချက်များကိုပေးခြင်းဖြင့်လွတ်တော်သည် ၎င်း၏ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အသုံးပြုခြင်းမှ ရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ လွတ်တော်အနေဖြင့်၎င်း၏ အသုံးပြုခြင်းမှ (user interface) အား ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၇။ နိုင်ငံသားများ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များအား အကာအကွယ်ပေးခြင်း

နိုင်ငံသားများအနေဖြင့်၎င်းတို့၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များသည် မည်သို့အသုံး ပြုရ သည်ကို သိရှိနိုင်စေရန်အတွက် လွတ်တော်ဝက်ဆိုဒ်များတွင် ရှင်းလင်းပြောသားပီးပြည့်စုံမှုရှိသော မူဝါဒရှိရမည်။ လွတ်တော်အနေဖြင့် ၎င်း၏ဝက်ဆိုဒ်များတွင် နိုင်ငံသားများ၏ သတင်းအချက် အလက်ရယူနိုင်မှုအပေါ် အကန့်အသတ်ဖွဲ့စည်းမည့် လုပ်ဆောင်မှုများဖြစ်သည့် (သတင်းအချက် အလက်များအား ကန့်သတ်ရန်) member ဝင်ခိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် register လုပ်နိုင်ခြင်းတို့အား မပြုလုပ်ရ။ သို့မဟုတ် ကာယကံရှင်၏ အတိအလင်း သဘောတူညီမှုကို မရရှိဘဲ လူတစ်ယောက်၏ ပုဂ္ဂလိက သတင်းအချက်အလက်များကို ခြေရာခံလိုက်နိုင်စေမည့် သတင်းအချက်အလက်ရယူ ခြင်းမျိုး မပြုလုပ်ရ။

၃၈။ မည်သူမဆို လွတ်လပ်စွာ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်စေမည့် software နှင့် format များကို အသုံးပြုခြင်း

လွတ်တော်အနုပညာရှင်တို့၏သတင်းအချက်အလက်များအား မည်သူမဆို လွတ်လပ်စွာ အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်စေမည့် software နှင့် format များကို အသုံးပြု၍ ဒီဂျစ်တယ်ပုံစံဖြင့်ထုတ်ပေးနိုင်ရန် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

၃၉။ နောင်တွင် ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် download ဆွဲထားနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

လွတ်တော်အိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား နောင်တွင် အလွယ်တကူ ပြန်လည် အသုံးပြုနိုင်စေရန်အတွက် format တစ်ခုခုဖြင့်စနစ်တကျ မှတ်တမ်းတင် သိမ်းဆည်းထားရှိပြီးသတင်းအချက်အလက်အား လွယ်ကူစွာ download ဆွဲနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၀။ လွတ်တော်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များအား ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း

ပီပြင်စွာမရှိသော လွတ်တော်ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တစ်ခုအား ထိန်းသိမ်းထားရှိ၍ ပုံမှန် အသစ်တင်ရန်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနှင့် တစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန်ဆက်နွယ်နေသော ယနေ့ကမ္ဘာကီပြောတွင် လွတ်တော်၏ ပွင့်လင်းမပြည့်မီရှိရန်အတွက် မရှိမဖြစ်အရေးပါသော အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ရာ အင်တာနက်သုံးစွဲမှု အကန့်အသတ်ရှိသော နိုင်ငံများတွင်ပင်လျှင် ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သည်။ လွတ်တော်အနုပညာရှင်တို့၏ သတင်းအချက်အလက်များအား အီလက်ထရောနစ်ပုံစံဖြင့်ရရှိနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်သည့်အခါအတွက်နှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် (နိုင်ငံသားများနှင့်) ဆက်သွယ်နိုင်ရန်အတွက် မရှိမဖြစ်လိုအပ်ကခြင်း မှတ်ယူရန်ဖြစ်သည်။

၄၁။ အသုံးပြုလွယ်ကူသော၊ တသတ်မတ်တည်းရှိသည့် ရှာဖွေရေးယန္တရားများအား အသုံးပြုခြင်း

လွတ်တော်အနုပညာရှင်တို့သာမန်ရှာဖွေမှုနှင့် အသေးစိတ်ရှာဖွေမှု နှစ်ခုလုံးအား ဆောင်ရွက်နိုင် သည့် database များအား metadata ကို ဖန်တီးတည်ဆောက်ခြင်းဖြင့်နိုင်ငံသားများ သူတို့လိုချင် သည့် လွတ်တော်အိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို လွယ်ကူလျင်မြန်စွာ ရှာဖွေနိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း တသတ်မတ်တည်းရှိနေမည့်နေရာတစ်ခုတွင် သတင်း အချက်အလက်များ ရယူနိုင်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။ ဥပမာ-URL တသတ်မတ်တည်းရှိနေမည့် ဝက်ဆိုဒ်စာမျက်နှာတစ်ခု။

၄၂။ သက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များအား ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း

လွတ်တော်အနုပညာရှင်တို့လွတ်တော်အိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား အခြား သက်ဆိုင်သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်းဖြင့်နိုင်ငံသားများ ဆက်စပ်လွတ် တော်သတင်း အချက်အလက်များအား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းကို မှတ်တင်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ဥပဒေရေးရာတစ်ခုအတွင်း သုံးစွဲထားသည့် အကိုးအကားများအား ၎င်းဥပဒေ၏ ယခင်ပုံစံဟောင်းများဖြင့်ဆက်စပ်ပေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာလွတ်တော်တော်တော်များ၏ အစီရင်ခံစာများနှင့် ဆက်စပ်ပေးခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ ပြောဆိုမှုများနှင့် ဆက်စပ်ပေးခြင်း၊ အဆိုပြုထားသည့် ပြင်ဆင်ချက်များနှင့်

ဆက်စပ်ပေးခြင်းနှင့် ၎င်းသက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်၍ လွှတ်တော်အတွင်း ဆွေးနွေးထားမှုများကို မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် လွှတ်တော်မှတ်တမ်း (Hansard) နှင့် ဆက်စပ်ပေးခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

၄၃။ သတင်းအချက်အလက်အသစ်များ တက်နကေကြောင်း အသိပေးသည့် ဝန်ဆောင်မှု ဖြစ်နိုင်ပါက နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် လွှတ်တော်၏ အချိသစာဆောင်ရွက်မှုများနှင့်ပတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်သစ်များ တက်သည့်အခါ ၎င်းတို့ထံ အီးမေးလ်၊ SMS စာတိုပို့ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားနည်းပညာများကို အသုံးပြု၍ အသိပေးအကကြောင်းကပြပေးသည့် ဝန်ဆောင်မှုအား အသုံးပြုနိုင်စေရန် လွှတ်တော်မှ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၄။ အပန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုအား အထောက်အပံ့ဖြစ်ပေါ်စေခြင်း နိုင်ငံသားများအနေဖြင့် ဥပဒေပေးခြင်းတွင် အရေးပါသော အကံ့ဩဏ်များပေးနိုင်စေရန်နှင့် နိုင်ငံသားများနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများအကပြု ဆက်ဆံရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန် အပန်အလှန် ဆက်သွယ်နိုင်မည့် နည်းပညာများအား အသုံးပြုနိုင်ရန် ကိုပြင်ပေးရမည်။

